

Finanssivalvonnan MOK – EU:n vakavaraisuusasetukseen liittyvät määräykset ja ohjeet

Finanssiala ry (FA) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Finanssivalvonnan määräyksiin ja ohjeisiin (MOK) koskien EU:n vakavaraisuusasetusta.

Yleiset kommentit

FA pitää yleisesti MOK:n määräyksiä ja ohjeita tiiviinä ja johdonmukaisina. Tahdomme kuitenkin kiinnittää Finanssivalvonnan huomiota tiettyihin kohtiin, jotka voisivat tarpeettomasti rajoittaa pankkitoimijoiden liiketoimintaa ja heikentää näiden mahdollisuuksia rahoittaa Suomen investointeja ja tuotannon kasvua. Vaikka sääntelyn ohjeistuksessa säilytetään jo voimassa olevaa ohjeistusta siirtämällä ohjeita vanhoista MOK:eista uuteen, olisi sääntelyä tässä kohdin hyvä uudelleentarkastella. Sääntelyn voidaan katsoa olevan näissä kohdin ennen aikaista ja mahdollisesti johtavan kustannuksia aiheuttaviin toimenpiteisiin, jotka lähivuosina saattavat osoittautua tarpeettomiksi käynnissä olevien sääntelyhankkeiden vuoksi (lähinnä Basel III loppuunsaattaminen eli nk. ”Basel IV” hanke).

FA toivoisikin, että Finanssivalvonta vielä punnitsisi saavutettavaa hyötyä ja aiheutettuja haittoja keskenään. Näitä hyötyjä ja haittoja käsitellään yksityiskohtaisissa kommentteissa tarkemmin. Niistä sääntelykohdista ehdotetaan ainakin väliaikaisesti luovuttavan sääntelyn suhteellisuusperiaatteen noudattamiseksi. Ohjeistuksella saavutettavat hyödyt jäävät Suomen pankkisektorin tai yksittäisten yritysten osalta vähäisiksi.

Yksityiskohtaiset kommentit:

Luku 4: Omat varat ja niiden vähimmäismäärä

Kommentti:

Ohjeen kohtaan 12 lisäykset ”...osakeyhtiö- ja osuuskuntamuotoiset valvottavat...” ja ”...jotka täyttävät sekä osakeyhtiölain että EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyt vaatimukset”

Luku 6: Luottoriskin vakavaraisuusvaatimus standardimenetelmää käytettäessä

Kommentti:

Luvun 6.2.5 ehdotukset ovat erityisesti raja-arvojen osalta käytännössä ongelmallisia eivätkä juurikaan lisää pankkisektorin kokonaisvakautta tai yksittäisten pankkien vakautta. Sen sijaan ne rajoittavat liiketoimintamahdollisuuksia ja siten kannattavuutta. Tämä rasittaisi edelleen erityisesti pienten pankkitoimijoiden kannattavuutta, tuloksentekeykyä ja siten odotettavissa olevien ja odottamattomien luottotappioiden kattamiskykyä. Tästä syystä Finanssivalvonnan tulisi hyväksyä myös vaihtoehtoisia tapoja arvioida hajautuneisuutta 0,2%:n sijasta.

Vaikka nyt uudelleen ohjeessa tuotavat ohjeistukset ovat sisällöltään samoja kuin voimassa olevat, eivät esitetyt raja-arvot myöskään ole linjassa vaan jossain määrin

ristiriidassa suhteessa Basel III loppuunsaattamisen sääntelykokonaisuuteen (nk. "Basel IV"), jossa on ajatuksena muun muassa edelleen säilyttää mahdollisuus asettaa PK-yritysten (SME ja Retail-SME) vastuille kevennetty riskipaino. Lisäksi EU:n yleisenä linjauksena on ollut, että pienet vähittäistoimijat ovat Euroopan kasvuajuri ja siten niiden lainoitusta tulisikin helpottaa eikä tiukentaa. Käytännössä ehdotettu ohjeistus johtaa pienillä toimijoilla tilanteeseen, jossa jopa merkittävä osa nykyisistä vähittäisvastuista, tultaisiin jatkossa painottamaan korkeammalla riskipainolla kuin 75 %.

Ehdotus ohjeiksi ei noudata riskiperusteisuutta eikä suhteellisuusperiaatetta. Mikäli annettuja ohjeita päädyttäisiin soveltamaan, tulisi laskenta tehdä yhteenliittymän eikä yksittäisen pankin tasolta. Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten yhteisvastuujärjestelmä johtaa siihen, että taloudellisessa ja riskimielessä vähittäissaamisten voidaan katsoa muodostavan yhtenäisen poolin. Tällöin "sisältö ennen muotoa"-periaatetta mukaellen vastuuryhmät tulisi muodostaa yhteenliittymätasolta laskettuina, etteivät ne muodostu liian pieniksi. Tämä varmistaisi osaltaan riskiperusteisuuden ja suhteellisuusperiaatteen huomioon ottamisen ohjeissa.

Ohje ja edellä mainittu yhteenliittymiä koskeva kommentti huomioiden FA kiinnittää huomiota siihen, että muiden kuin SI-pankkien ja LSI-pankkien yhteenliittymien osuus Suomen pankkisektorin markkinaosuudesta on vakausnäkökulmasta melko pieni. Tällöin hyöty ohjeesta pankkisektorin vakaudelle jäisi hyvin pieneksi, mutta haitta yksittäisen pankin tasolla voisi kasvaa edellä mainituista syistä suureksi. Suomen pankkimarkkinoilla olisikin selkeästi perusteltua soveltaa SI-pankkien ja LSI-yhteenliittymäpankkien ulkopuolisiin pankkeihin suhteellisuusperiaatetta sääntelyssä. Näistä syistä FA katsoo, että ohje tulisi jättää antamatta joko kokonaan tai vähintäänkin raja-arvojen osalta.

Jos ohjeen antamatta jättämistä ei katsota mahdolliseksi, olisi kannatettavaa vähintäänkin lykätä kohdan 6.2.5 ohjeen julkaisua ja katsoa, millaiseen ratkaisuun lainsäätäjä pääsee, kun se implementoi "Basel IV" -kokonaisuutta. Mikäli lainsäädännössä päädytäänkin erilaiseen, pankkien kannalta mahdollisesti lievempään lopputulokseen, johtaisi nyt annettavan suosituksen noudattaminen ainoastaan kalliisiin ja perusteettomiin uudistuksiin muun muassa tietojärjestelmien osalta. Lisäksi se voisi johtaa liiketoiminnan rajoittamiseen sekä luotottamisen vähenemiseen. Kuten kaikessa sääntelytoiminnassa, myös tässä kohtaa huomioon tulisi perustellusti ottaa myös yleisesti hiipumisen merkkejä osoittava Suomen taloustilanne. Ajoitus kyseiselle ohjeistukselle ei näin ole kohdallaan ja oikeustilan selvyuden, vakaan kehityksen ja ennustettavuuden vuoksi ohjeistuksesta luopumiselle olisi tässä vaiheessa tosiasialliset perusteet.

FINANSSIALA RY

Veli-Matti Mattila
johtaja